

Kaupunginhallitus 30.03.2026 § 106

§ 106

Valtuustokysymys miten Espoo voi edistää valtuustossa hyväksytyjen toivomusten käsittelyä ja seurantaa toiminnan tuloksellisuuden vahvistamiseksi (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Majuri Jouni

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 19.1.2026 jättämään valtuustokysymykseen siitä, miten Espoo voi edistää valtuustossa hyväksytyjen toivomusten käsittelyä ja seurantaa toiminnan tuloksellisuuden vahvistamiseksi ja toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Mykkäsen estyneenä ollessa asian esitteli Isotalo.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Johanna Värmälä ja 27 muuta valtuutettua ovat 19.1.2026 jättäneet valtuustokysymyksen siitä, miten Espoo voi edistää valtuustossa hyväksytyjen toivomusten käsittelyä ja seurantaa toiminnan tuloksellisuuden vahvistamiseksi?

Kysymyksessä todetaan muun ohella, että on epäselvää, miten toivomukset etenevät Espoon päätöksenteossa ja operatiivisen johdon toimesta, koska toivomusten etenemistä ei seurata, eikä niistä raportoida Espoossa. Edelleen kysymyksessä nostetaan esimerkkeinä esiin erinäisiä toiveita, jotka eivät ole sittemmin edenneet enempään toimenpiteisiin.

Vastaus valtuustokysymykseen

Tiivistelmä:

- Valtuustotoivomukset eivät perustu kuntalakiin vaan siihen, että ne on hallintosäännössä sallittu
- Oikeustieteellisessä kirjallisuudessa toivomuksista todetaan, että *toivomusten toteutumista ei pidetä todennäköisenä.*

- Hyväksytyt toivomukset lähetetään Espoossa hallintosäännön määräysten mukaisesti tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan toivomus liittyy
- Toivomusten seurannan ja vaikuttavuuden parantamiseksi Espoossa on helmikuusta 2026 alkaen aloitettu valtuustotoivomusten yksityiskohtainen tiedoksi merkitseminen kaupunginhallituksessa

Valtuustotoivomusten juridinen tausta

Espoon kaupungin hallintosäännön valtuustoa koskevan luvun 28 §:ssä todetaan:

”Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan toivomuksen, jonka tulee liittyä käsiteltävänä olevaan asiaan ja joka ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä muuttaa tai laajentaa sitä.”

Hyväksytty toivomus lähetetään tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan toivomus liittyy.

Edelleen hallintosäännön valtuustoa koskevan luvun 7 §:n 7 momentissa todetaan toivomuksia koskien:

”Valtuuston hyväksymät aloitteisiin annetut vastaukset ja valtuuston niihin tekemät toivomukset lähetetään tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan aloitteet liittyvät. Hyväksytyt vastaukset ja niihin tehdyt toivomukset otetaan huomioon kaupungin toimintasuunnitelman ja talousarvion valmistelussa.”

Kuntalaki sinänsä ei tunne lainkaan valtuustotoiveita.

Oikeustieteellisessä kirjallisuudessa (Harjula Heikki, Prättälä Kari; Kuntalaki – tausta ja tulkinnat, Keuruu 2023, s. 647) valtuustotoiveista todetaan seuraavaa:

”Valtuustojen työjärjestyksiin on vanhastaan sisältynyt määräyksiä niin sanotuista toivomusponseista. Tällaisia ponsia laki ei tunne. Kuntaliiton hallintosääntömallissa ”toivomusponsi” on korvattu sanalla ”toimenpidealoite”, joka paremmin kuvaa asian sisältöä. Valtuusto voi päätöksen tehtyään hyväksyä kunnanhallitukselle osoitettavan toimenpidealoitteen, jonka tulee liittyä käsiteltyyn asiaan ja joka ei saa olla ristiriidassa päätöksen kanssa, ei muuttaa sitä eikä laajentaa sitä. Toimenpidealoitteilla ohjataan valtuuston tekemien päätösten täytäntöönpanoa tai esitetään kunnanhallitukselle pyyntö selvittää aloitteessa tarkoitettu asia ja ehkä valmistella se valtuuston päätettäväksi. Hyväksytyt toimenpidealoitteet periaatteessa sitovat kunnanhallitusta samalla tavoin kuin muutkin valtuuston päätökset. Hyväksytyt aloitteet kuitenkin käytännössä usein mielletään toivomuksiksi, joiden toteutumista ei pidetä todennäköisenä. Toimenpidealoitteen (aiemmin ponnin) hyväksyminen katsotaan luonteeltaan valmisteluksi, eikä siitä voi erikseen valittaa.”

Menettelytapa Espoossa

Espoossa on menetelty hallintosäännön velvoittamalla tavalla, eli aina valtuuston kokouksen jälkeen hyväksytyt toivomukset on lähetetty tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan toivomus liittyy sekä aina myös Konsernihallinnon rahoitus ja talous - yksikköön.

Edellä olevat toimielimet ja yksiköt, toivomusten juridinen luonne huomioiden, ja itsenäisen harkintansa mukaan mahdollisesti edistävät hyväksytyjen toiveiden toteutumista.

Toimenpiteet hyväksytyjen toivomusten käsittelyn ja seurannan parantamiseksi

Valtuuston kokousten jälkeen kaupunginhallitus valvoo valtuuston päätösten laillisuuden kuntalain 96 §:n mukaisesti. Tässä yhteydessä valtuuston kokouksen pöytäkirja on nähtävillä kaupunginhallituksen kokousasiakirjoissa ja hyväksytyt toiveet ovat tulleet sitä kautta myös kaupunginhallituksen tietoon.

Toivomusten seurannan ja vaikuttavuuden parantamiseksi Espoossa on helmikuusta 2026 alkaen aloitettu valtuustotoivomusten yksityiskohtainen tiedoksi merkitseminen / luetteleminen kaupunginhallituksen esityslistalla laillisuusvalvonta asian yhteydessä.

Lisäksi hyväksytyt toivomukset lähetetään hallintosäännön mukaan edelleen tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan toivomus liittyy.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys Miten Espoo voi edistää valtuustossa hyväksytyjen toivomusten käsittelyä ja seurantaa toiminnan tuloksellisuuden vahvistamiseksi, Johanna Värmälä + 27 kvalt.

Tiedoksi